

Financiering van de opleiding tot medisch specialist

Colofon

© De Jonge Specialist heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de samenstelling van deze brochure. Desondanks accepteert De Jonge Specialist geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in de informatie in deze brochure, noch voor enigerlei schade of voor andersoortige gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik van deze brochure. Op geen enkele wijze kunnen rechten worden ontleend aan de informatie in deze brochure.

De informatie in deze brochure mag, ongeacht de verschijningsvorm, niet worden gewijzigd, gereproduceerd of gedistribueerd, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Jonge Specialist.

Vormgeving: IJzersterk.nu
Fotografie: Shutterstock

September 2020

Mercatorlaan 1200
Postbus 20057
3502 LB Utrecht

info@dejongespecialist.nl
www.dejongespecialist.nl
[@jongespecialist](https://twitter.com/jongespecialist)

Inhoud

Financiering van de opleiding tot medisch specialist

01 Vooraf	4
02 Hoe wordt mijn opleiding betaald?	5
03 Verdeling van opleidingsplaatsen	8
04 Hoe hangen deze processen samen?	10
05 Wat betekent dit voor jou?	12
06 Meer informatie?	15

01 Vooraf

Regelmatig krijgen wij vragen van aios over de financiering van de opleiding en de verdeling van opleidingsplaatsen: hoeveel plaatsen zijn er, wie bepaalt hoe deze verdeeld worden en hoe krijgt het ziekenhuis betaald?

Met deze brochure willen we een antwoord geven op deze vragen. Het kan natuurlijk voorkomen dat deze brochure geen antwoord geeft op jouw specifieke vraag. Als je lid bent van **De Jonge Specialist**, kan je jouw vraag aan ons voorleggen via info@dejongespecialist.nl of telefonisch via 088 1344 122. De juristen van het Kennis-en Dienstverleningscentrum van de LAD en de **Federatie Medisch Specialisten** helpen je dan verder.

02 Hoe wordt mijn opleiding betaald?

Om aios op te leiden, maakt een opleidingsinstelling verschillende kosten: salariskosten, kosten voor allerlei opleidingsmaterialen, medisch specialisten moeten uren vrij maken om aios te begeleiden, etc. Deze instellingen krijgen hiervoor een tegemoetkoming, de zogeheten beschikbaarheidsbijdrage.

De beschikbaarheidsbijdrage wordt uitgekeerd aan de instelling waar de aios in dienst is, naar rato van zijn aanstelling. Beschikbaarheidsbijdrage mogen niet worden doorgesluisd naar andere opleidende zorgaanbieders.

Kan iedere instelling een beschikbaarheidsbijdrage krijgen?

Nee, alleen opleidingsinstellingen die erkend zijn door de Registratiecommissie Geneeskundig Specialismen (RGS) komen in aanmerking voor de beschikbaarheidsbijdrage. Er is een **beleidsregel beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen** die ervoor moet zorgen dat zorgopleidingen met duidelijke regels en op verantwoorde wijze omgaan met het geld dat zij ontvangen voor de opleiding.

Wie bepaalt de hoogte van de beschikbaarheidsbijdrage?

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) stelt de hoogte van de vergoeding per aios jaarlijks vast.

Hoe loopt dit proces?

De toekenning van de beschikbaarheidsbijdrage is in handen van de **Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)**. Dat gebeurt op grond van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg). De NZa is ook verantwoordelijk voor de naleving van de verantwoording over de beschikbaarheidsbijdrage door de opleidingsinstellingen.

UMC	€ 144.700
Algemeen ziekenhuis, 1 – 49 aios	€ 170.100
Algemeen ziekenhuis, 50 – 149 aios	€ 158.300
Algemeen ziekenhuis, > 149 aios	€ 142.600
GGZ	€ 85.000

Vergoedingsbedragen verlenging Beschikbaarheidsbijdrage (Medische) vervolgopleidingen 2020

Om in aanmerking te komen voor een beschikbaarheidsbijdrage moeten opleidingsinstellingen jaarlijks voor 1 oktober een aanvraag indienen bij de NZa. De NZa beoordeelt deze aanvragen. Wanneer de aanvraag goedgekeurd is, krijgt de opleidingsinstelling gedurende het jaar steeds een deel van de totale beschikbaarheidsbijdrage als voorschot.

Aan het eind van het jaar dienen de opleidingsinstellingen hun verantwoording in en wordt de definitieve beschikbaarheidsbijdrage aan de hand van een accountantsverklaring vastgesteld. Dit gebeurt op basis van het werkelijke aantal fte aios dat de instelling dat jaar in dienst heeft gehad. Daarbij wordt er onder andere rekening mee gehouden dat niet alle aios op 1 januari met hun opleiding zijn begonnen, dat aios soms afwezig zijn door ziekte of verlof en dat sommige aios binnen dat jaar van ziekenhuis zijn gewisseld.

De daadwerkelijke uitkering van de beschikbaarheidsbijdrage wordt door het Zorginstituut Nederland gedaan.

03 Verdeling van opleidingsplaatsen

Hoeveel opleidingsplaatsen moeten er komen?

De minister van VWS is ervoor verantwoordelijk dat er voldoende medisch specialisten worden opgeleid. Hiertoe ontvangt de minister iedere drie jaar een advies van het **Capaciteitsorgaan**: het Capaciteitsplan Medisch Specialisten.

Dit Capaciteitsplan is gebaseerd op de verwachte zorgbehoefte. Daarbij wordt rekening gehouden met allerlei epidemiologische ontwikkelingen, zoals bevolkingsgroei en vergrijzing.

Het Capaciteitsorgaan maakt dit instroomadvies in nauw overleg met de betrokken partijen. Zo kunnen wetenschappelijke verenigingen bij het Capaciteitsorgaan aangeven wat de actuele ontwikkelingen zijn in hun vakgebied, wordt er gekeken naar de arbeidsmarkt en de opbouw van de beroepsbevolking per specialisme..

Op basis van het Capaciteitsplan bepaalt de minister hoeveel nieuwe aios per specialisme mogen worden opgeleid in het komende jaar.

Hoe worden deze opleidingsplaatsen verdeeld?

Zodra duidelijk is hoeveel aios er komend jaar per specialisme opgeleid mogen worden, worden deze opleidingsplaatsen verdeeld per Onderwijs- en Opleidingsregio (OOR) en per opleidingsinstelling.

Dit toewijzingsproces wordt gecoördineerd door **Stichting BOLS**.

Dat is een samenwerkingsverband van de **NFU**, de **NVZ** en de **Federatie Medisch Specialisten**. BOLS maakt jaarlijks een concept verdeling van de instroomplaatsen over de zeven OOR's. Daarover vraagt BOLS advies aan de wetenschappelijke verenigingen en OOR's. Op grond van deze adviezen stelt het BOLS de verdeling per specialisme over de OOR's vast. Vervolgens wordt met advies van de opleidende instellingen in de OOR deze vastgestelde instroom per OOR verdeeld over de opleidingsinstellingen in deze regio.

De verdeling van de opleidingsplaatsen over de OOR's en opleidingsinstellingen is een complex proces, waarbij regels van het ministerie van VWS moeten worden opgevolgd. Uiteindelijk ontstaat er een toewijzingsvoorstel, dat Stichting BOLS aanbiedt aan het ministerie van VWS.

Na toetsing van het toewijzingsvoorstel door VWS, stelt de minister het verdeelplan vast. Hiermee wordt bepaald welke opleidingsinstellingen komend jaar voor bekostiging van het vastgestelde aantal instroomplaatsen in aanmerking komen.

04 Hoe hangen deze processen samen?

De financiering van de opleiding en de verdeling van de opleidingsplaatsen lijken misschien twee losse dingen. Toch hangen ze nauw met elkaar samen.

In het verdeelplan staat namelijk per specialisme welke opleidingsinstellingen het komende jaar in aanmerking komen voor instroom van nieuwe aios en daarmee dus ook hoeveel beschikbaarheidsbijdrage de instellingen ontvangen voor deze instroomplaatsen. Naar aanleiding van dit verdeelplan kent de **Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)** een beschikbaarheidsbijdrage toe aan ziekenhuizen die opleiden.

Opleidingsinstellingen mogen meer instroomplaatsen creëren dan in het verdeelplan staan. Maar deze extra plaatsen moeten ze dan zelf bekostigen.

Wist je dat?

- Het aantal instroomplaatsen wordt jaarlijks door BOLS verdeeld, en mag alleen bezet worden door een startende 1e-jaars aios. Aios die de opleiding eerder zijn gestart en een stage komen doen in een ander ziekenhuis, zijn doorstromers. Instroom- en doorstroomplaatsen kunnen niet worden uitgewisseld.
- Vervanging van een instromer is mogelijk als deze de opleiding vroegtijdig stopt gedurende het instroomjaar. Dit is het kalenderjaar waarin men aan de opleiding begint mits de beschikbare instroomformatie (1,00 fte) niet wordt overschreden.
- Vervanging van een doorstromer bij uitval is niet mogelijk.
- Er wordt geen subsidie vastgesteld als (een deel van) de toegekende plaatsen niet zijn ingevuld in het kalenderjaar, voor eigen rekening of van derden zijn gerealiseerd of waarbij sprake is van vrijstellingen.
- De instroom bij vooropleidingen en de doorstroom moet tijdig en juist zijn vastgelegd bij de RGS.

- De tijd dat aios worden ingezet voor activiteiten die buiten de opleiding vallen, zoals wetenschappelijk onderzoek, wordt niet meegerekend. Dit geldt ook voor de tijd dat een aios met zwangerschaps- en bevallingsverlof of onbetaald verlof is geweest. Deze perioden kunnen niet betaald worden met de beschikbaarheidsbijdrage.
- Overwerk wordt niet vergoed uit de beschikbaarheidsbijdrage, maar betaald door de opleidingsinstelling.

05 Wat betekent dit voor jou?

Registreren bij start

Wanneer je als aios wordt aangenomen op een toegewezen opleidingsplaats, moet je je inschrijven in het **opleidingsregister van RGS**. Dat doe je via MijnRGS. Een instelling komt namelijk alleen in aanmerking voor bekostiging voor toegewezen opleidingsplaatsen die bezet worden door aios die zich hebben ingeschreven in het Opleidingsregister.

Het staat een instelling vrij om aios voor eigen kosten op een niet-toegewezen opleidingsplaats aan te stellen. Om na afronding van de opleiding recht te hebben op inschrijving in het Register Medisch Specialismen, moet je je ook in deze situatie bij de start van de opleiding inschrijven in het Opleidingsregister. Aios die een 'boventallige', dus niet bekostigde opleidingsplek hebben bezet, tellen later uiteraard wel mee bij de raming van het CO van het benodigde aantal opleidingsplekken in de toekomst.

Registreren bij doorstroom

Iedere opleidingsinstelling verwacht van elke aios dat hij vóór 31 oktober zijn opleidingsschema in MijnRGS op orde heeft voor het jaar daarop. Ook als je na 31 oktober start met je opleiding moet je je opleidingsschema invoeren. De RGS levert namelijk jaarlijks (eind oktober) de opleidingsschema's van alle aios aan bij de NZa. Zo weet de NZa hoeveel fte aios er per instelling te verwachten zijn voor het jaar daarop.

Hoe werkt het in de praktijk? Een voorbeeld:

Een aios in opleidingskliniek A wil graag een paar maanden een stage doen in opleidingskliniek B en vraagt de opleider om overplaatsing naar kliniek B. De opleider in kliniek A vindt het een prima plan. Kliniek B gaat akkoord en de aios komt in dat jaar een paar maanden in dienst werken bij kliniek B. De aios wijzigt zijn opleidingsschema in MijnRGS de start- en einddatum en opleidingsinstelling voor deze stage, en treedt voor die periode in dienst van kliniek B. Kliniek B ontvangt voor deze stageperiode de beschikbaarheidsbijdrage.

Een aios in opleidingskliniek A wil graag een paar maanden een stage doen in opleidingskliniek B en vraagt de opleider om toestemming. De opleider in kliniek A vindt het een prima plan. Kliniek B gaat akkoord. Kliniek A detacheert de aios in dat jaar een paar maanden in Kliniek B. De aios blijft in dienst bij Kliniek A. Kliniek A, Kliniek B en de aios gaan een detacheringsovereenkomst aan waarin (de vergoedingen rond) de inzet van de aios in Kliniek B wordt vastgelegd. Kliniek A ontvangt voor deze stageperiode de beschikbaarheidsbijdrage.

Een aios in opleidingsinstelling A wil graag een paar maanden stage lopen in Amerika en vraagt de opleider om toestemming. De opleider in kliniek A vindt het een prima plan en toetst of de aanvraag voldoet aan de gestelde voorwaarden. De aios vraagt via mijnRGS de buitenlandstage aan en blijft deze maanden in dienst van de Nederlandse opleidingsinstelling. Kosten die gemaakt worden voor het onderwijs en de begeleiding in Amerika komen voor rekening van de lokale opleidingsinstelling. Na terugkeer vervolgt de aios zijn normale opleidingsschema bij opleidingsinstelling A.

06 Meer informatie?

Als je lid bent van **De Jonge Specialist**, kan je jouw vraag aan ons voorleggen via info@dejongespecialist.nl of telefonisch via 088 1344 122. De juristen van het Kennis-en Dienstverleningscentrum van de **LAD** en de **Federatie Medisch Specialisten** helpen je dan verder.

REFERENTIES EN LINKS

- dejongespecialist.nl
- lad.nl
- demedischspecialist.nl
- rijksoverheid.nl (Volksgezondheid, Welzijn en Sport)
- nza.nl
- capaciteitsorgaan.nl
- stichtingbols.nl
- nfu.nl
- nvz-ziekenhuizen.nl
- knmg.nl (RGS)

Werken aan een gezonde werkomgeving en toekomst?

Word lid van De Jonge Specialist en profiteer van
al onze lidmaatschapsvoordelen.

Mercatorlaan 1200
Postbus 20057
3502 LB Utrecht

info@dejongespecialist.nl
www.dejongespecialist.nl
[@jongespecialist](https://twitter.com/jongespecialist)